

aegu, tuli sinna jõuluvana ning tehti juttu, et sel ajal on ka pühi peetud,” jutustab ta.

Kui saabus taasiseisvusaeg, said tähtsaks just jõulud. „Kui lapsed väikesed olid, käisid jõululaupäeva juurde oma rituaalid: kuuse tuppatoomine, jõulutoitude valmistamine, toidulaua katmine, jõuluvana külas käik,” kõneleb Hussar.

Kunagi oli peres kaks koera, kaks kassi, laudas lambad ja kanad ning nemadki said jõuludeks alati midagi suupäras. Aastavahetuse keskpunkt oli saluudilaskmine.

Hussari sõnul on nüüd, kui lapsed suured, hinges pisuke segadus. „Ei ole enam selget vahet, mis toimingud kuuluvad jõulude, mis aastavahetuse juurde. Lauas istutakse nagu nii ja toidud on üsna sarnased, pakid ilmuvad kuuse alla siis, kui noored maale tulla saavad,” tõdeb ta.

Kuuse toomisest on loobunud, sest elavast puust on kahju. „Aga kuuseoksad on ikkagi toas, et oleks õige lõhn. Naine oskab oksad nii sättida, et jääb mulje, nagu oleks tegemist väikse kuusega.”

Loodusmees käib jõulude ajal alati metsas. „Viin loomadele süüa, aga seda teeme tegelikult söödakohtades kogu aeg. Hoopis olulisem on lihtsalt loodust nautida, mõtiskleda, jälgida, mis metsas toimub. See on hoopis teistmoodi kui jahiajal ja püssiga metsas käimine,” rõhutab mees.

Hussar leiab, et Eesti Jahimeeste Seltsi traditsioon kuulutada igal aastal jõulude paiku metsades välja jahirahu on ilusa süm-

” Hingedepäeva paiku räägitakse lasteaiaski, mis see hing on, ning sellestki, et nüüd on vaikne ja rahulik aeg.

boolse tähendusega. „See on rahu loomadele, aga ka küttidele endale hingetõmbe-paus,” on ta tavaga päri.

Päkapikuaeg kutsub korrale

Lääne-Virumaal Tapal elav ning lasteaias Pisipõnn lasteaiapäetajana töötav Kairi Kroon mäletab samuti, et jõulud olid nõukogude ajalgi suur püha. „Kui algas adventiaeg, tõi vanaisa tuppa väikese kuuse,” ütleb naine. Igal adventipühapäeval süüdati küünlad. Sel ajal tõmmati kardinaid akendele ette.

Jõuludeks toodi tuppa suur kuusk. „Räägiti mälestusi, jõulud oli ikka vaikuse ja rahu aeg,” meenutab Kairi Kroon ja märgib, et vanaisa vanad ja lihtsad jõuluehted on siiani kasutusel.

Lasteaias valmistatakse jõuludeks varakult. „Päkapikuaeg on laste jaoks väga distsiplineeriv, samas tuleb silmas pidada, et laps ei näeks jõule tarbimispühana,” mõtiskleb ta.

Päkapikud suudavad sussi sisse kanda ainult väikesed asju ning alati ei pruugi see olla maiustus, vaid hoopis pliats või meisterdamistarbed. Kui mõni päev on hakkama saadud suurema pahandusega, siis päkapikud ei tulegi. „Ka lapsevanematega oleme alati jõudnud kokkuleppele, et päkapiku kandamid ei muutuks liiga raskeks.”

Rohkem on päkapikud aga toredad tege-lased, kellest pajatavad raamatud, mida mudilastega koos loetakse. „Tore komme on, et kirjutame adventiaja alguses rühmaga jõuluvanale kirja. Viime postkontorisse, saadame ära, paneme margi peale ja puha,” jutustab lasteaiapäetaja.

Kui jõulutaat jõulupeol kingikotiga külla tuleb, on tal kiri kaasas ning ta teab, mida mudilased on soovinud. Ka on päkapikud jõuluvanale laste kohta üht-teist kõrva sosistanud. Taat on kursis, kes on tähed selgeks õppinud, kes kõvasti pikkust juurde visanud, kes oskab arvutada.

Lasteaiapäetaja Kairi Kroonil on oma rühma mudilastega traditsioon. Igal aastal jõuluajal käiakse kodutute loomade varjupaigas ning viiakse kassidele-koertele vajalikku kraami. Mudilased saavad loomadega tutvust teha, nad on selle üle väga rõõmsad. Samuti käiakse metsloomadele süüa viimas. „See lastele väga meeldib. Ühtlasi õpivad nad, et inimene ei ole maailmas ükski,” rõhutab naine.

Pärast hingedepäeva algab tema jaoks jõuludeks valmistumise periood. „Siis põletan kodus rohkem küünlaid, lehitsen pildialbumeid, mõtisklen, teen käsitööd,” jutustab naine.

Hingedepäeva paiku räägitakse lasteaiaski, mis see hing on, ning sellestki, et nüüd on vaikne ja rahulik aeg. Tasapisi hakatakse meisterdama jõulukaunistusi ning tutvustama jõulukombeid ning kui saabub 1. advent, on kõik pühademeleolu loomiseks juba valmis. „Jõulude ajal on lasteaias adventihommikud ning siis süüdatakse saalis päris küünlad. Muidu põlevad turvalisuse huvides elektrilised,” kõneleb ta.

Igal aastal käiakse lastega linna jõulukuuske vaatamas. Kairi Kroon ütleb, et tema jaoks on kõige tähtsam püha jõululaupäev, mil ollakse koos venna perega. Esimesel jõulupühäl on aga naisel kombeks koos vennalastega metsloomadele süüa viia.

Aastavahetusel istutakse ka koos ja soovitakse üksteisele head uut aastat, minnakse sõpradele-headele tuttavatele külla. „Samas ilutulestik mulle ei meeldi ja suurtel pidudel me ka ei käi,” sõnab ta.

Kairi Krooni jaoks kestavad pikad pühad kuni kolmekuningapäevani. „Kolmekuningapäeval korjan kokku ehted, jõulukaunistused, samuti jätame kuusega hüvasti. Ka pühade lõpetamine on minu jaoks tähenduslik rituaal,” ütleb ta lõpetuseks. ♣

REKLAAM

**TELLI JÕULUVANALT
TÄHEKESE
KINKEKAART!**

**AASTATELLIMUS
15 EUROT**

**Jaauaris
tellijatele
kalender!**

**Tellimuse vormistamiseks helista telefonil 617 7717
Anna kindlasti teada ka kinkekaardi soovist!**

**Kingi jõuluks
GOSPA kinkekaart**

Meie kinkekaardid on personaalsed ja paindlikud – Sul on võimalus valida, kas kingid armsale inimesele eripaketi, õhtusöögi, hoolditsusi või lihtsalt summa, mille ta võib kulutada GOSPAs vastavalt oma soovidele.

Nii on kindel, et kingitus toob jõuluks rõõmu!

GOSPA
GEORG OTS SPA HOTEL

Sinu aeg

GOSPA
GEORG OTS SPA HOTEL

info@gospa.ee, 45 50 000, info@gospa.ee